

25-05-2012: Handhaving Milieubeleid

RUD: een nieuwe GR

Vorige week heb ik op deze plaats uitvoerig geschreven over een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR) voor de uitvoeringsorganisatie die bij de fusie van ISD en WML ontstaat. Deze week aandacht voor een andere nieuwe GR: de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD). Deze RUD's worden in heel Nederland speciaal opgericht om o.a. de milieuhandhaving op een hoger niveau te tillen. Een van de aanleidingen daartoe was de vuurwerkramp in Enschede. Naar aanleiding van die ramp heeft de commissie Mans onderzoek gedaan naar de milieuhandhaving in Nederland. De conclusie van de commissie was o.a. dat rijk, provincies, gemeenten en waterschappen er onvoldoende in slaagden om zicht en grip te krijgen op milieurisico's, vooral als het gaat om veiligheidsrisico's en bij milieucriminaliteit. De commissie adviseerde om de krachten te bundelen in regionale diensten. In 2009 werd landelijk besloten om te komen tot de oprichting van 25 regionale uitvoeringsdiensten.

In Brabant Noord is besloten om te komen tot een RUD op de schaal van de Veiligheidsregio Brabant Noord, maar dan wel onder de voorwaarde dat zo mogelijk gebruik wordt gemaakt van bestaande voorzieningen en dat er geen onnodige kosten worden gemaakt voor de oprichting van een nieuwe RUD. Dat heeft er o.a. toe geleid dat de RUD Brabant Noord gebruik gaat maken van twee bestaande "uitvoeringsstations": de Regionale Milieu Dienst (RMD) in Cuijk en de gemeente Den Bosch. Daardoor kan men bij de oprichting van de RUD veel kosten besparen, terwijl de kwaliteit van de dienstverlening toch kan worden gewaarborgd. De RUD Brabant Noord zal per 1 januari 2013 van start gaan.

Wat gaat die nieuwe uitvoeringsorganisatie dan vervolgens allemaal doen? Landelijk is er een basistakenpakket samengesteld. Daarin zitten taken als milieutoezicht en milieuhandhaving, vergunningverlening voor de grotere bedrijven (die onder provinciaal toezicht vallen), advisering op het gebied van milieu voor omgevingsvergunningen, toezicht en handhaving van ketenactiviteiten zoals bij grondverzet, asbest en gevaarlijk afval en de aanpak van milieucriminaliteit. Daarnaast kunnen de deelnemers (provincie, gemeenten, waterschappen) ook andere taken inbrengen. Zo heeft de provincie al aangegeven taken op het gebied van natuur, landschap en bodem bij het RUD onder te brengen.

De organisatie zal straks werkgelegenheid gaan bieden aan zo'n 250 mensen (full time). De aansturing vindt plaats vanuit een Gemeenschappelijke Regeling met een Algemeen Bestuur als gemeenschappelijk orgaan. In dat Algemeen Bestuur krijgen alle deelnemende organisaties hun vertegenwoordiging. Hier worden de grote lijnen vastgesteld: de begroting, de jaarrekening, beleidsvorming e.d. Daarnaast komt er een Dagelijks Bestuur dat toezicht houdt op de uitvoering van het programma en dat de kwaliteit van de uitvoering moet bewaken. De twee uitvoeringsstations worden aangestuurd door een tweetal directeurs.

Voor de gemeenten heeft een en ander tot gevolg dat de medewerkers op dit gebied in dienst gaan komen van de RMB Cuijk of van de gemeente 's-Hertogenbosch. In het 4^e kwartaal van dit jaar moet de herplaatsing zijn beslag gaan krijgen. Uitgangspunt bij de oprichting van de RUD Brabant Noord is budgettaire neutraliteit. Dat wordt bereikt door lange aanloopkosten (men maakt immers gebruik van bestaande voorzieningen), een forse efficiencyverbetering (samenwerking op grotere schaal) en een financiële taakstelling waarbij opstartkosten e.d. terugverdiend moeten worden. Financieel

gezien zouden er dus voor de gemeenten geen kostenverhogingen moeten optreden. Het grote voordeel van de nieuwe organisatie zou dus moeten zijn dat de kwaliteit van de milieuhandhaving op een aanzienlijk hoger niveau wordt gebracht. Schaalvergroting, gebruik maken van elkaars kwaliteiten en deskundigheden, kostenbesparingen e.d. moeten die kwaliteitsverbetering bewerkstelligen. Of dat ook allemaal gaat lukken, is natuurlijk de grote vraag. De tendens in het rijksbeleid is momenteel juist decentralisatie, d.w.z. het rijk stoot taken af naar gemeenten. Hier zie je min of meer de tegengestelde beweging: gemeentelijke taken worden in handen gelegd van een regionale organisatie. Taken komen dus weer verder van de burger af te liggen, democratische controle wordt een stuk lastiger en bureaucratie ligt op de loer. De toekomst zal leren of die gevaren afgewend kunnen worden en of de efficiëncyslag inderdaad gemaakt kan worden.

En verwijzend naar mijn stukje van vorige week: in het Algemeen Bestuur van deze organisatie komen zeker geen raadsleden en dat vind ik volkomen terecht.

Drunen, vrijdag 25 mei 2012

Kees Musters

Volg mij ook met korte berichtjes op: www.twitter.com/keesmusters